

λοῦντος καὶ ἀγοράζοντος, ἔγραφε τὰ πωλητήρια πρὸ τῆς ἀποστασίας μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1828, ἔκτοτε δὲ ἕως τῆς σήμερον παρουσιαζόμενοι εἰς τὴν δημογεροντίαν τινὲς πωληταὶ ἐπικυρώουσι τὸ πωλητήριον καὶ ὁ παρατυχὼν ὑπογράφεται ὡς μάρτυς.

Β' — Αἱ διαθήκαι μέχρι τοῦδε ἐγράφοντο ἀπὸ τὸν τυχόντα, ἐμαρτυροῦντο δὲ παρὰ τῶν προκρίτων.

Γ' — Τὰ ἀρσενικὰ τέκνα μόνον ἕως τῶρα ἐκληρονόμουν ἀναλαμβάνοντα τυχὸν καὶ τὸ πατρικὸν χρέος, τὰ δὲ θηλυκὰ περιορίζοντο εἰς μόνην τὴν προῖκα. Ἄν δέ τις ἤθελε μείνῃ ἀνύπανδρος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς των, τὰ ἀρσενικὰ ἦσαν εἰς χρέος νὰ τὴν ὑπανδρεύσουν. Εἰς ἔλλειπιν τέκνων, ἐκληρονόμουν οἱ συγγενεῖς.

Δ' — Ὁ τῆς ἐνορίας τῆς νεονύμφου ἐφημέριος, ὁ πατήρ του καὶ δύο ἢ καὶ τρεῖς τῶν συγγενῶν τῆς νύμφης, ὁ δὲ ρηθεὶς ἐφημέριος κατέγραφε τὴν προῖκα αὐτῆς, ἣτις ἐμαρτυρεῖτο μὲν παρὰ πάντων τῶν ἐκεῖ παρευρεθέντων, αὐτοψία ὅμως εἰς τὴν καταγεγραφομένην προῖκα . . . δὲν ἐγίνετο.

Ε' — Ὁ ἐν ξηρᾷ δανείζων ἕως τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποστασίας, ἐδάνειζε μὲ ἰδιαίτεραν ὁμολογίαν πρὸς 20 % τὸν χρόνον. Ἐσυνείθιζον ὅμως νὰ δανείζωσι καὶ χωρὶς ὁμολογίας, γράφοντες μόνον εἰς τὸ κατάστιχόν των ὅσα ἐδάνειζον· τοῦτο ἐπικρατεῖ μέχρι τῆς σήμερον. Ὁ τόκος ἦτον διαφόρου ποσότητος, ὅπως ἤθελε συμφωνηθῇ. Ὁ ἐν θαλάσῃ δανειζόμενος δίδει πρὸς 5 % τὸ ταξιδίον Σίρας (πρὸς τῆς θαλάσσης), σίγουρα δὲ πρὸς 2, 1/2 % διὰ τὸ ἴδιον ταξίδι. Αὐτὰ τὰ δάνεια σημειῖονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰ κατάστιχα μόνον.

Σ' — Ἦναι συνήθεια νὰ προπωλεῖται ρητὴν κατὰ διαφόρους συμφωνίας καὶ ἐποχάς. Ἡ ἐνταῦθα γεωργία δὲν εἶναι ἀξιόλογος . . .

804

1829. Ἐγγραφον, ἀπὸ 16 Σεπτ., Ὑπουργείου Δικαιοσύνης πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ κατὰ τὴν Κάτω Μεσσηνίαν πρωτοκλήτου δικαστηρίου Γ. Σκαλίδην, ἐν 355, σ. 479.

(Ἐπὶ πληροφορίας περὶ τοῦ δικαστοῦ τούτου, ὅτι προεκάλεσε συλλογὴν τῶν ἐθίμων τῆς ἐπαρχίας του διὰ τοῦ μ. Βαρνάτας) « . . . τὸ χρέος τοῦ δικαστοῦ εἶναι νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν ἐθίμου, πὺν προβάλλεται. Οὔτε ἔχεις, οὔτε ἔλαβες τὴν ἄδειαν νὰ συνάξῃς τὰ ἔθιμα τῆς ἐπαρχίας σου δι' ὅλα τὰ μέρη τοῦ πολιτικοῦ κώδικος . . . ».

805

1830. Ἐγκύκλιος περὶ ἐθίμων, 15 Δεκεμβρίου, ἐν 355, σ. 489.

« . . . Γνωρίζει ἡ Γραμματεία ὅτι εἰς τὴν Σπάρτην τὸ ἐγκλημα τοῦ φόνου δὲν ἐθεωρεῖτο κατὰ τὸ παρελθόν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ἐπροξέει εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος· καὶ διὰ τοῦτο συνήθεια νὰ συνδιαλλάττωνται τὰ μέρη, διὰ χρημάτων καὶ ἐνίοτε νὰ συμφωνῇται φόνος ἀντὶ φόνου. Δὲν νομίζει, ὅτι οὐδεὶς εἰς τὸ ἐξῆς θέλει αἰτιολογήσει ἁμάρτημα τοιοῦτον, ἐπιστηριζόμενον εἰς συμφωνίας τοιαύτας ».

